

ЗАТВЕРДЖУЮ

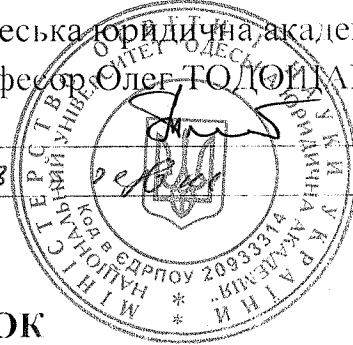
Ректор

Національного університету

«Одеська юридична академія»

професор Олег ТОДОШКА

«03» червня 2026 року

ВИСНОВОК

Національного університету «Одеська юридична академія» щодо дисертації Редченко Ярослава Олександровича на тему «Міжнародно-правове регулювання емісії та обороту цифрових валют», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 293 «Міжнародне право», тема дисертації затверджена Вченою радою Національного університету «Одеська юридична академія» 09 листопада 2022 р., протокол №2

ВИТЯГ

з протоколу засідання фахового семінару
кафедри міжнародного та європейського права
Національного університету «Одеська юридична академія»
від «02» червня 2026 року № 19

ГОЛОВА ЗАСІДАННЯ: професор кафедри, доктор юридичних наук, професор Сурілова О.О.

ПРИСУТНІ: завідувач кафедри, доктор юридичних наук, професор Бехруз Х., професор кафедри, доктор юридичних наук, професор Аракелян М.Р., професор кафедри, доктор юридичних наук, професор Сурілова О. О., професор кафедри, доктор юридичних наук, професор Андрейченко С.С., професор кафедри, доктор юридичних наук, доцент Пасечник О.В., доцент кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Белогубова О. О., доцент кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Мануїлова К. В., доцент кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Грушко М. В., доцент кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Форманюк В.В., доцент кафедри, д.ф.в галузі права Войтович П.П., доцент кафедри, кандидат юридичних наук Федорова Т. С., доцент кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Цибульська О. Ю., доцент кафедри,

кандидат юридичних наук, доцент Каненберг-Сандул О. К., доцент кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Дронов В. Ю., доцент кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Ярмачі В.Х., доцент кафедри, д.ф. в галузі міжнародного права Гребенюк Д. О., асистент кафедри Бугась А.С., лаборант Слісаренко А. О.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційного дослідження Редченко Ярослава Олександровича на тему «Міжнародно-правове регулювання емісії та обороту цифрових валют», поданого на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії за спеціальністю 293 «Міжнародне право», щодо її рекомендації для попереднього розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

СЛУХАЛИ: Доповідь здобувача ступеня вищої освіти доктора філософії Редченко Ярослава Олександровича. щодо проведеного дослідження на тему «Міжнародно-правове регулювання емісії та обороту цифрових валют», поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 293 «Міжнародне право» (галузь знань 29 – Міжнародні відносини).

Дисертаційне дослідження присвячене комплексному осмисленню міжнародно-правового регулювання емісії та обігу цифрових валют. У роботі цифрові валюти розглянуто не як однорідний технологічний феномен, а як складне правове явище, що охоплює децентралізовані криптовалюти, стейблкоїни, цифрові валюти центральних банків та пов'язані з ними цифрові активи. Такий підхід дозволяє відмежувати правову природу різних інструментів цифрової вартості, показати специфіку їх емісії, обігу, зберігання, біржового обслуговування, нагляду та використання у транскордонному фінансовому середовищі.

Актуальність теми зумовлена тим, що емісія цифрових валют і обіг цифрових валют дедалі частіше виходять за межі окремих національних правопорядків. Емітент, користувач, біржа цифрових валют, кастодіальний провайдер, платіжний посередник, постачальник криптопослуг і регулятор можуть перебувати у різних юрисдикціях, а сама операція часто здійснюється через технологічну інфраструктуру без очевидної територіальної прив'язки. За таких умов фрагментарне національне регулювання не здатне забезпечити достатній рівень правової визначеності, фінансової стабільності, AML/CFT-контролю, санкційної сумісності, податкової прозорості, захисту користувачів і прав людини. Саме тому в дисертації обґрунтовано потребу в

цілісному міжнародно-правовому механізмі регулювання емісії та обігу цифрових валют.

Попри значний обсяг наукових напрацювань, питання міжнародно-правового регулювання емісії та обігу цифрових валют залишається розробленим нерівномірно. Частина праць зосереджена на криптовалютах, інша - на CBDC, стейблкоїнах, біржах, AML/CFT, окремих юрисдикціях або штучному інтелекті. Менш дослідженою залишається цілісна модель, яка одночасно поєднує правову природу криптовалют, стейблкоїнів і цифрових валют центральних банків, юридичний зміст емісії, обіг, біржову інфраструктуру, світовий досвід, інвестиційно-правові гарантії, міжнародні спори, адаптацію законодавства України та інноваційні методи регулювання. Саме ця наукова прогалина визначила напрям дисертаційного дослідження.

Вперше обґрунтовано концепцію цілісного міжнародно-правового механізму регулювання емісії та обігу цифрових валют, який охоплює класифікаційно-нормативний, емісійний, циркуляційний, інституційно-біржовий, інноваційно-наглядовий, гарантійно-майновий і гарантійно-правозахисний рівні. Запропоновано розглядати емісію цифрових валют як самостійний юридичний процес, що включає правовий мандат або іншу легітимуючу підставу, функціональне проектування, технічне створення, забезпечення, розкриття інформації, допуск до обігу та встановлення режиму подальшого контролю. Визначено обіг цифрових валют як окремий структурний елемент міжнародного правового механізму, що охоплює введення в обіг, доступ до інфраструктури, зберігання, передання, обмін, платіжне використання, транскордонне переміщення, погашення або вихід з ринку.

Вперше в межах досліджуваної теми обґрунтовано місце штучного інтелекту як одного з інноваційних методів міжнародно-правового регулювання цифрових валют. Штучний інтелект може використовуватися для моніторингу транзакцій, оцінювання ризиків, санкційного скринінгу, підтримки KYC/AML-процедур і ринкового нагляду, однак лише за умов дотримання міжнародно-правових гарантій прав людини. Окремо обґрунтовано включення гарантійно-майнового рівня до міжнародно-правового механізму, який охоплює міжнародні інвестиційні договори, інвестиційну політику, ризики експропріації цифрових активів, довірче управління цифровими активами та запобігання міжнародним спорам у цифровій фінансовій сфері.

Після закінчення доповіді Редченко Ярослава Олександровича присутніми були поставлені наступні запитання:

д.ф. в галузі міжнародного права Гребенюк Д.О.: Під час доповіді ви зазначили, що виникає необхідність у формуванні наднаціонального законодавства, тому виникає питання чи є вже існуючі приклади наднаціонального законодавства і як ви вбачаєте саме в якому регіоні необхідне вищезазначене законодавство?

Редченко Я.: Насамперед хочу уточнити, що під наднаціональною моделлю я маю на увазі не повну заміну національного регулювання, а таку модель, за якої частина ключових правил формується на рівні об'єднання держав і має обов'язкове значення для національних правопорядків. Найбільш показовим прикладом уже існуючого наднаціонального регулювання у сфері цифрових активів є Європейський Союз. Передусім йдеться про Регламент МіСА, який встановлює єдині правила для ринків криптоактивів, емітентів окремих категорій токенів та постачальників криптопослуг. Також важливе значення мають Регламент ЄС 2023/1113 щодо інформації, яка супроводжує перекази коштів і певних криптоактивів, новий AML-пакет ЄС, DORA щодо цифрової операційної стійкості фінансового сектору та AI Act у частині використання алгоритмічних систем. На глобальному рівні повноцінного наднаціонального законодавця не існує, тому там поки переважають міжнародні стандарти і soft law: рекомендації FATF, IOSCO, BIS, IMF, OECD. Вони не є наднаціональним законодавством у строгому сенсі, але створюють основу для гармонізації.

к.ю.н., доцент Дронов В.Ю.: В тексті доволі часто Ви вживаєте поняття «циркуляція цифрових валют». При цьому в тексті та назвах розділу та підрозділу ми бачимо поняття «обіг цифрових валют». В темі роботи ж використано поняття «оборот цифрових валют». Поясніть, будь ласка, як Ви розмежуєте ці поняття? Чи вони використані як тотожні?

Редченко Я.: Дякую за запитання, воно справді важливе з точки зору термінологічної точності. Я не розглядаю ці поняття як повністю тотожні, хоча в окремих місцях роботи вони використовуються близько за змістом, і це потребує редакційного уточнення. Поняття «обіг» я використовую як основне юридичне поняття, яке відповідає темі дисертації і означає рух цифрової валюти в правовому та економічному середовищі: передання, обмін, використання, зберігання, погашення або інші форми участі активу в обороті. Поняття «циркуляція» я застосовую у ширшому аналітичному значенні. Воно охоплює не лише сам рух цифрової валюти між суб'єктами, а й усю інфраструктуру та процедури, які забезпечують цей рух: доступ до біржі або платформи, кастодіальне зберігання, KYC/AML, санкційний скринінг, travel rule, транскордонне переміщення, ринковий нагляд,

блокування або вихід активу з ринку. Щодо терміна «оборот», то він близький до «обігу», але в українській юридичній мові більш частіше використовується для саме «обіг». Тому це зауваження я приймаю: в остаточній редакції доцільно уніфікувати термінологію, залишивши «обіг» як основний термін, а «циркуляцію» визначити окремо як ширшу функціонально-аналітичну категорію.

к.ю.н., доцент Федорова Т.С.: Чи достатньо сьогодні міжнародних стандартів FATF, MiCA та інших міжнародних регуляторних підходів для ефективного регулювання цифрових валют, чи, на Вашу думку, існує потреба у створенні окремого універсального міжнародно-правового інструменту в цій сфері?

Редченко Я.: На мою думку, наявні стандарти є необхідними, але ще недостатніми для повністю ефективного регулювання цифрових валют. Їх значення дуже велике, але кожен із цих інструментів має власну обмежену сферу. FATF передусім зосереджується на AML/CFT, тобто на протидії відмиванню коштів і фінансуванню тероризму. MiCA є найбільш системною регіональною моделлю, але вона діє в межах Європейського Союзу. IOSCO концентрується на ринках криптоактивів і ринковій доброчесності. FSB приділяє увагу фінансовій стабільності, особливо у контексті глобальних стейблкоїнів. UNIDROIT важливий для приватноправового розуміння цифрових активів, але не створює повного публічно-правового режиму. Тому проблема полягає не у відсутності будь-яких стандартів, а в їх фрагментарності. Вони охоплюють різні елементи цифрової фінансової екосистеми, але поки не утворюють єдиного універсального міжнародно-правового режиму.

Водночас я не вважаю, що на цьому етапі реалістично одразу створити повну міжнародну конвенцію, яка б детально регулювала всі цифрові валюти. Більш доцільним виглядає поступове формування рамкового міжнародно-правового інструменту або модельних принципів, які б закріплювали базові підходи: класифікацію активів, вимоги до емітентів і посередників, захист клієнтських активів, AML/CFT, стейблкоїни, CBDC, транскордонну координацію, право держави на регулювання і гарантії прав людини.

д.ф. в галузі права Войтович П.П.: Розділ перший має назву «Теоретичні та методологічні основи правових відносин у контексті емісії та обігу цифрових валют». А підрозділ 1.2 – «Визначення та особливості правових відносин, пов'язаних з цифровими валютами», чи є емісія та обіг цифрових валют, тотожними правовим відносинам, пов'язаними з цифровими

валютами. З тексту дисертації вбачається, що так, а з цих формулювань не зрозуміло.

Редченко Я.: Ні, вони не є тотожними. Емісія та обіг цифрових валют є центральними процесами або структурними блоками ширшої системи правових відносин, пов'язаних із цифровими валютами. Поняття «правові відносини, пов'язані з цифровими валютами» є ширшим. Воно охоплює не тільки емісію та обіг, а й зберігання, кастодіальне обслуговування, обмін, платіжне використання, погашення, біржову діяльність, комплаєнс, AML/CFT, санкційний скринінг, захист клієнтських активів, податкову звітність, спадкування, блокування, експропріаційне втручання та інші суміжні правові зв'язки. Емісія відповідає на питання, як цифрова валюта виникає як юридично значущий актив. Обіг відповідає на питання, як вона рухається і використовується після появи. А правові відносини, пов'язані з цифровими валютами, охоплюють усю сукупність юридичних зв'язків навколо такого активу. Тому формулювання у роботі можна уточнити редакційно, але концептуально йдеться не про тотожність, а про співвідношення частини і цілого.

д.ю.н., професор Сурілова О.О.: Чи здійснювалися спроби створення міжнародно-правової моделі регулювання криптовалютних і цифрових ринків активів, окрім видання Рекомендацій щодо політики для криптовалютних та цифрових ринків активів Міжнародною організацією комісій з цінних паперів? Як вона співвідноситься з національними або регіональними моделями?

Редченко Я.: Так, такі спроби здійснювалися, але переважно не у формі єдиної універсальної міжнародної конвенції, а у формі системи міжнародних стандартів і рекомендацій. Окрім рекомендацій IOSCO щодо криптоактивних і цифрових ринків, важливе значення мають стандарти FATF щодо віртуальних активів і VASP, глобальна регуляторна рамка FSB для crypto-asset activities, рекомендації FSB щодо глобальних стейблкоїнів, документи IMF і FSB у межах G20 Crypto-Asset Policy Implementation Roadmap, стандарти Basel Committee щодо банківських експозицій до криптоактивів, рекомендації OECD щодо податкової прозорості через CARF, а також принципи UNIDROIT щодо цифрових активів у приватному праві.

Ці документи не створюють єдиної обов'язкової глобальної моделі, але формують міжнародний регуляторний каркас. Національні та регіональні моделі, наприклад MiCA в ЄС, японський режим криптообмінників, сінгапурський Payment Services Act або гонконзький режим stablecoin issuers,

фактично імплементують або адаптують окремі елементи цих міжнародних стандартів.

д.ю.н., професор Пасечник О.В.: Шановний дисертант, у Вашій дисертації аналізується використання штучного інтелекту в процедурах моніторингу цифрових транзакцій. Як, на Вашу думку, можна забезпечити баланс між ефективністю алгоритмічного контролю та міжнародними стандартами захисту прав людини, зокрема захист персональних даних і право на приватність?

Редченко Я.: Баланс може бути забезпечений лише тоді, коли алгоритмічний контроль розглядається не як самостійна технічна влада, а як допоміжний інструмент правового регулювання. По-перше, має бути чітка правова підстава для застосування алгоритмічного моніторингу. Суб'єкт повинен розуміти, які дані збираються, для якої мети, як довго вони зберігаються і хто має до них доступ. По-друге, необхідно дотримуватися принципу мінімізації даних. Регулятор або платформа не повинні збирати більше інформації, ніж потрібно для AML/CFT, санкційного скринінгу або захисту ринку. По-третє, важливим є людський контроль. Якщо алгоритм позначив операцію як ризикову або запропонував блокування активу, остаточне рішення, яке істотно впливає на права особи, не повинно прийматися без можливості людського перегляду. По-четверте, потрібна підзвітність алгоритмів: аудит, документування логіки рішень, перевірка на дискримінаційні ефекти, можливість виправлення помилок і право на оскарження. Отже, ефективний алгоритмічний контроль можливий, але він має бути обмежений принципами законності, пропорційності, прозорості, мінімізації даних, людського контролю і права на ефективний засіб захисту.

к.ю.н., доцент Мануїлова К.В.: У роботі Ви робите акцент на питаннях щодо використання штучного інтелекту у цій сфері не може розглядатися лише як технічна або сервісна перевага. Акцентуєте увагу на тому, що алгоритмічні рішення здатні впливати на доступ особи до фінансових послуг, рух цифрових активів, блокування операцій, посилення контролю за користувачем або віднесення його до категорії підвищеного ризику. На вашу думку, які недоліки і переваги ШІ в міжнародно-правовому регулюванні емісії та обороту цифрових валют?

Редченко Я.: Штучний інтелект має значний потенціал у сфері регулювання цифрових валют, але його застосування є подвійним за наслідками. До переваг можна віднести здатність швидко аналізувати великі масиви транзакційних даних, виявляти підозрілі операції, проводити санкційний скринінг, підтримувати KYC/AML-процедури, виявляти ринкові

маніпуляції, ідентифікувати ризикові патерни поведінки та підвищувати ефективність нагляду. Для міжнародного ринку цифрових валют це особливо важливо, оскільки операції є швидкими, транскордонними і технічно складними. Проте існують і серйозні недоліки. Насамперед це непрозорість алгоритмічних рішень, ризик помилкових блокувань, дискримінаційні ефекти, надмірне профілювання користувачів, порушення приватності, залежність регуляторів від приватних технологічних постачальників і складність оскарження автоматизованих рішень. Особливо небезпечно, якщо алгоритм фактично визначає доступ особи до фінансових послуг або цифрового активу без належної процедури. Тому моя позиція полягає в тому, що ШІ є перспективним, але не самодостатнім інструментом. Він повинен посилювати правове регулювання, а не замінювати його. Його застосування має супроводжуватися людським контролем, аудитом, прозорістю, правом на оскарження та дотриманням міжнародно-правових стандартів захисту прав людини.

к.ю.н., доцент Цибульська О.Ю. Що означає поліструктурний характер відносин емісії та обороту з точки зору міжнародно права?

Редченко Я.: Поліструктурний характер означає, що відносини емісії та обігу цифрових валют не складаються з одного простого правового зв'язку. Вони мають кілька взаємопов'язаних структурних рівнів. По-перше, існує емісійний рівень, де визначається, хто створює цифрову валюту, на якій правовій підставі, з яким режимом забезпечення і якими правами держателя. По-друге, є майново-розпорядчий рівень, де особа набуває, зберігає, передає або відчужує цифровий актив. По-третє, є сервісно-посередницький рівень, пов'язаний із біржами, кастодіанами, гаманцями, платіжними платформами і постачальниками криптопослуг. По-четверте, є публічно-наглядовий рівень, який охоплює AML/CFT, санкційний контроль, фінансову стабільність, податкову прозорість і ринкову доброчесність. По-п'яте, є міжнародно-правовий рівень, пов'язаний із транскордонністю операцій, стандартами міжнародних організацій, координацією регуляторів і взаємодією різних правопорядків. З точки зору міжнародного права поліструктурність означає, що цифрові валюти неможливо врегулювати лише однією нормою або лише одним галузевим режимом. Потрібен багаторівневий міжнародно-правовий механізм, який поєднує приватноправові, публічно-правові, фінансово-правові, інформаційні та міжнародно-правові елементи.

Після дискусії, слово було надано **рецензентам** наукової праці: кандидату юридичних наук, доценту, доценту кафедри міжнародного та європейського права Мануїловій К.В. та кандидату юридичних наук,

доценту, доценту кафедри міжнародного та європейського права Цибульській О.Ю.

к.ю.н., доцент Ярмакі В.Х.:Безперечною перевагою дисертації є її практична спрямованість. Сформульовані автором висновки та пропозиції щодо вдосконалення міжнародно-правового механізму регулювання цифрових валют, використання інноваційних регуляторних технологій та гармонізації законодавства України мають вагоме значення для подальшого розвитку національної правової системи та процесів європейської інтеграції. Тому дисертація Редченко Ярослава Олександровича тему «Міжнародно-правове регулювання емісії та обороту цифрових валют» може бути рекомендована до захисту на здобуття ступеня доктора філософії.

к.ю.н., доцент Грушко М.В.:Позитивної оцінки заслуговує ґрунтовна теоретична база дослідження та належний рівень опрацювання наукових джерел. Робота демонструє глибоке знання сучасних міжнародних, європейських та національних підходів до регулювання цифрових активів, а також вдале поєднання положень міжнародного права та фінансового права. Таким чином робота Редченко Ярослава Олександровича може бути рекомендована до захисту на здобуття ступеня доктора філософії.

УХВАЛИЛИ:Затвердити висновок кафедри про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Редченко Ярослава Олександровича. щодо проведеного дослідження на тему «Міжнародно-правове регулювання емісії та обороту цифрових валют», представленій на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 293 «Міжнародне право».

2.Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Редченко Ярослава Олександровича. щодо проведеного дослідження на тему «Міжнародно-правове регулювання емісії та обороту цифрових валют», відповідає спеціальності 293 «Міжнародне право» (галузь знань 29 «Міжнародні відносини») і вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року №261 (зі змінами і доповненнями), порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022

року №44 (зі змінами), Вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року №40.

3.Рекомендувати дисертацію Редченко Ярослава Олександровича, щодо проведеного дослідження на тему «Міжнародно-правове регулювання емісії та обороту цифрових валют» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді до захисту за спеціальністю 293 «Міжнародне право».

4.Запропонувати Вченій раді Національного університету «Одеська юридична академія» персональний склад разової спеціалізованої вченої ради з правом прийняття до розгляду та проведення публічного захисту дисертації Редченко Ярослава Олександровича, щодо проведеного дослідження на тему «Міжнародно-правове регулювання емісії та обороту цифрових валют».

На основі результатів обговорення присутніх на засіданні, вирішили запропонувати такий висновок:

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення дисертації Редченко Ярослава Олександровича, щодо проведеного дослідження на тему «Міжнародно-правове регулювання емісії та обороту цифрових валют», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 293 «Міжнародне право»

Робота виконана на кафедрі міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія».

Тема дисертації схвалена та затверджена рішенням Вченої ради Національного університету «Одеська юридична академія» (протокол № 2 від 09 листопада 2022р.).

Науковий керівник – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія» Бехруз Хашматулла.

Актуальність дисертації Редченко Ярослава Олександровича на тему «Міжнародно-правове регулювання емісії та обороту цифрових валют» посилюється транснаціональним характером цифрових валют. Емітент, користувач, біржа цифрових валют, кастодіальний сервіс, платіжний провайдер, орган фінансового моніторингу та регулятор можуть перебувати у різних юрисдикціях, а сама операція може здійснюватися через інфраструктуру, яка не має очевидної територіальної прив'язки. За таких умов традиційні моделі фінансового, валютного, платіжного або приватного

права не завжди дають достатню відповідь на питання про правову природу цифрової валюти, умови її емісії, порядок обігу, відповідальність посередників, захист клієнтських активів, обсяг державного нагляду та межі використання інноваційних методів контролю. Виникає потреба не у випадковому реагуванні на окремі технологічні рішення, а у формуванні цілісного міжнародно-правового механізму регулювання емісії та обігу цифрових валют.

Досягнення мети дисертаційної роботи стало можливим завдяки використанню сукупності загальнонаукових і спеціально-юридичних методів. Діалектичний метод застосовано для аналізу цифрових валют як динамічного явища, що розвивається на перетині технологічної інновації, фінансового ринку, міжнародного права, інвестиційної політики та прав людини. Він дав змогу простежити взаємодію приватних і публічних елементів регулювання, зміну ролі держави, еволюцію обігу цифрових валют та напруження між інноваційністю і правовими гарантіями.

Історико-правовий метод використано для з'ясування еволюції регуляторних підходів від електронних грошей і перших криптовалют до стейблкоїнів, VASP/CASP-моделей, MiCA та проєктів CBDC. Формально-юридичний метод дав змогу проаналізувати нормативні акти, міжнародні стандарти, рекомендації, регуляторні документи та наглядові підходи, які визначають правовий режим цифрових валют, постачальників послуг, біржової інфраструктури, інвестиційно-правових гарантій і використання штучного інтелекту.

Системно-структурний метод дозволив розглянути емісію, обіг, біржі цифрових валют, міжнародну координацію, інвестиційно-правові гарантії та інноваційні методи регулювання як взаємопов'язані елементи єдиного міжнародно-правового механізму. Порівняльно-правовий метод став основою для зіставлення моделей Європейського Союзу, США, Китаю, Японії, Південної Кореї, Сінгапуру, Гонконгу, Великої Британії, Канади та інших юрисдикцій, а також для визначення універсалізовуваних регуляторних елементів, які можуть бути використані в українському правопорядку.

Логіко-семантичний метод застосовано для уточнення понять «цифрова валюта», «криптовалюта», «стейблкоїн», «CBDC», «емісія цифрових валют», «обіг цифрових валют», «біржа цифрових валют», «постачальник криптопослуг», «інноваційні методи регулювання», «довірче управління цифровими активами», «експропріація цифрових активів» і «міжнародні спори». Функціональний метод дав можливість оцінювати цифрові валюти не

за їх технологічною оболонкою, а за реальною економічною та юридичною функцією, яку вони виконують у фінансовому обороті. Ризик-орієнтований підхід використано для обґрунтування того, що інтенсивність регуляторного впливу повинна залежати від виду цифрової валюти, способу її емісії, масштабу обігу, ролі посередника та рівня ризику для фінансової стабільності, користувачів, міжнародної безпеки і прав людини. Метод правового моделювання застосовано для формулювання авторської багаторівневої моделі міжнародно-правового механізму регулювання цифрових валют та для визначення напрямів його удосконалення в Україні.

Вперше обґрунтовано концепцію цілісного міжнародно-правового механізму регулювання емісії та обігу цифрових валют, який охоплює класифікаційно-нормативний, емісійний, циркуляційний, інституційно-біржовий, інноваційно-наглядовий, гарантійно-майновий і гарантійно-правозахисний рівні. Також вперше у межах авторської концепції обґрунтовано, що біржі цифрових валют є інституційними вузлами реалізації міжнародно-правових стандартів. Саме через них практично втілюються вимоги щодо допуску до ринку, AML/CFT, санкційного скринінгу, захисту клієнтських активів, ринкової доброчесності, комплаєнсу та взаємодії з регуляторами. Сформульовано систему принципів організації регуляторних заходів на біржах цифрових валют, яка включає законність, правову визначеність, функціональну адекватність, технологічну нейтральність, диференціацію, ризик-орієнтованість, пропорційність, прозорість, захист клієнтських активів, ринкову доброчесність, запобігання конфлікту інтересів, операційну стійкість, кібербезпеку, комплаєнсність, санкційну сумісність, підзвітність, захист прав користувачів і міжнародну координацію. Вперше в межах досліджуваної теми обґрунтовано місце штучного інтелекту як одного з інноваційних методів міжнародно-правового регулювання цифрових валют.

Відповідність дисертації вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44. Дисертація відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44.

У підсумку, дисертація Редченко Ярослава Олександровича, щодо проведеного дослідження на тему «Міжнародно-правове регулювання емісії

та обороту цифрових валют», відповідає вимогам, які пред'являються до дисертацій та може бути рекомендована до разової спеціалізованої вченої ради для попереднього розгляду і захисту для здобуття ступеня доктора філософії.

У результаті відкритого голосування, учасники засідання:

Результати голосування: «за» – 17; «проти» – немає; «утримались» – немає.

Висновок схвалено одноголосно.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок кафедри про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Редченко Ярослава Олександровича, щодо проведеного дослідження на тему «Міжнародно-правове регулювання емісії та обороту цифрових валют», представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 293 «Міжнародне право».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Редченко Ярослава Олександровича, щодо проведеного дослідження на тему «Міжнародно-правове регулювання емісії та обороту цифрових валют», відповідає спеціальності 293 «Міжнародне право» (галузь знань 29 «Міжнародні відносини») і вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року №261 (зі змінами і доповненнями), порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року №44 (зі змінами), Вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року №40.

3. Рекомендувати дисертацію Редченко Ярослава Олександровича, щодо проведеного дослідження на тему «Міжнародно-правове регулювання емісії та обороту цифрових валют» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді до захисту за спеціальністю 293 «Міжнародне право».

4. Запропонувати Вченій раді Національного університету «Одеська юридична академія» персональний склад разової спеціалізованої вченої ради з правом прийняття до розгляду та проведення публічного захисту дисертації

Редченко Ярослава Олександровича. щодо проведеного дослідження на тему «Міжнародно-правове регулювання емісії та обороту цифрових валют», зокрема :

Голова ради Давидова Ірина Віталівна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри приватного права Національного університету «Одеська юридична академія»;

Рецензенти:

Мануїлова Катерина Вікторівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія»;

Цибульська Ольга Юріївна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія»;

Офіційні опоненти:

Тицька Яна Олександрівна, доктор юридичних наук, доцент, декан факультету права та економіки, професор кафедри державно-правових дисциплін Міжнародного університету;

Булеца Сібілла Богданівна, доктор юридичних наук, професор, завідувачка кафедри цивільного права та процесу ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Голова засідання

Олена СУРІЛОВА

Секретар засідання

Анастасія СЛІСАПЕНКО

Редченко Ярослава Олександровича. щодо проведеного дослідження на тему «Міжнародно-правове регулювання емісії та обороту цифрових валют», зокрема :

Голова ради Давидова Ірина Віталівна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри приватного права Національного університету «Одеська юридична академія»;

Рецензенти:

Мануїлова Катерина Вікторівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія»;

Цибульська Ольга Юріївна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія»;

Офіційні опоненти:

Тицька Яна Олександрівна, доктор юридичних наук, доцент, декан факультету права та економіки, професор кафедри державно-правових дисциплін Міжнародного університету;

Булеца Сібілла Богданівна, доктор юридичних наук, професор, завідувачка кафедри цивільного права та процесу ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Голова засідання

Олена СУРІЛОВА

Секретар засідання

Анастасія СЛІСАРЕНКО